

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hatv. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobje se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nova politična bolezen.

Izmed bralcev, ki smo jih imeli lansko leto, ostali so nam blizo vsi tudi za letošnje leto zvesti in njim je znano, kaj je koalicija. To smo jim lani razložili na tanko, ali pristopilo nam je tudi lepo število novih bralcev in njim morebiti ni znano ime: koalicija, zato bode treba, da se za-nje razložimo to besedo, vsaj na kratko. Koalicija je latinsko ime in se pravi toliko, kar bi po naše rekli: združenje. V politiki torej pomeni koalicija združenje dveh, treh strank za to, da se dožene, kar je vsem po volji, drugo pa se odloži, dokler eni ali drugi stranki ne »zasije lepša zvezda«.

Potreba za koalicijo nastane ondi, kjer je več in nasprotnih strank, pa ni nobena tako močna t. j. ne šteje toliko glasov, da preseže vse druge. Tako je sedaj v državnem zboru na Dunaju in vsled tega so si segle tri največje stranke v roke, čes, da stopijo v koalicijo in tako navale drugih strank odbijó, kedar bode treba. Te stranke so: klub nemške levice, poljskih in konservativnih poslancev. Tudi sedanja vlada ali ministerstvo se tako sestavlja in je torej ministerstvo koaliranih strank. Najbolje se godi v tem nemški levici, pa je ona tudi najmočnejša ter šteje 110 in sedaj, ko stojita na njeni strani še dve drugi: stranka nemških nacionalcev in primorskih, laških poslancev, računani lahko na 140 glasov.

Da ima torej ona v tej koaliciji prvo in več ali manj odločilno besedo, posname si človek iz tega lahko in je naravno, če je poslanci drugih strank niso veseli, ali kaj čujejo, ko ni druge pomoči, dokler je v državnem zboru toliko nasprotnih strank! Koalicija je po takem le nekaj za silo in lahko vemo, da je nima nihče rad, samo nemška levica je nje vesela, ker je koalicija njej most do popolne zmage in to se zgodi brž, ko koalicija razpade. Kaj pa bode potlej? Na to vprašanje mora si človek prej odgovoriti, točno in jasno, in potem naj vrže kamen na sedanjo koalicijo! Mi radi priznamo, da na to vprašanje še nimamo odgovora, ali ne poznamo ga tudi pri drugih, resnih politikih. Zato pa se ve, da nismo za koalicijo, ali tudi zoper njo nismo, dokler ne dobimo za to uzroka ali upanja, da se nam »zjasnijo vremena«.

Če pa je koalicija, kakor smo rekli, le nekaj za silo in v drž. zboru potrebna, da se ondi vse delovanje ne pretrga, potem ne vemo, čemu da se hoče prenesti koalicija tudi v deželne zборе. V njih pač ne vidimo nobene potrebe za koalicije in če se vendar-le govori že tudi o njej v dež. zborih, mora priti le iz tega, da je koalicija — politična bolezen, tem nevarniša, ker je nalezljiva. Sicer pa mislimo, da se ne dela v nobenem dež. zboru resno za koalicijo, k večjemu v češkem in

tudi tam bode težko jo spraviti, še težje pa jo vzdržati na nogah.

V drž. zboru imamo sedaj koalicijo in z njo nam je računati; drugod pa si nje ne želimo, kajti ona duši človeka lastno prepričanje in torej proč z njo, kjer je ni treba!

Slovenci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregorčca v 255. seji drž. zbora.)

Slavna zbornica! Pri večerajšnji večerni seji očital je — ne vem, kolikokrat že — poslanec dr. Menger ministerskemu predsedniku grofu Taaffe, da ni spravil narodov med seboj. Nekaj krivde pač pade na grofa Taaffe, glavna krivda pa tiči vse kje drugje. O spravi se more, kakor znano, govoriti najmanje med dvema osebama, ki morata imeti skupno voljo, spravlivo mišljenje in nagnjenost za spravo. Ako tega ni, je vsaka sprava nemogoča. Da Slovani niso bili pripravljeni spraviti se z Nemci, moram vsekako zanikati, kar se tiče Slovencev.

Jaz sem bil nekdaj, in to baš tedaj, ko so se valovi takozvane fakijske opozicije najvišje vzpenjali, urednik dveh časopisov, jednega slovenskega in jednega nemškega lista, ter sem imel priliko, natančno opazovati tedanje razmere. Opazoval sem tudi delovanje nemško-liberalnega časopisja in moram reči, da niso Nemci še nikdar tako divjali v časopisih proti nam Slovanom, kakor tedaj. Nemcem se je vsako spravlivo mišljenje in nagnjenost k spravi naravnost iztrgalo. Zato moram reči, da je glavno krivdo, da spravljanje grofa Taaffe ni imelo uspeha, začrtati na rovaš stranki dr. Mengerja.

Zdaj preidem na svoj predmet. — Slavna zbornica! Zadnji čas so nas Jugoslovane pogosteje imenovali nego preje. Uzrok je ta, da smo izstopili iz kluba konservativcev, ter si ustanovili svoj klub, in ta korak se je mnogostransko deval pod nič. Predhacivala se je nam prenagljenost, politična neprevidnost, da, celo nedržavniško postopanje. Prosil sem toraj za besedo, da dokažem nasprotno, da razjasnim, da mi v taki situaciji nismo mogli niti smeli drugače postopati, ako smo hoteli ostati zvesti svojemu nacionalno-konservativnemu programu, političnim, cerkvenim in narodno-gospodarskim principom. V momentu, ko smo začuli nov vladni program z njegovim popolnim ignoriranjem narodne enakopravnosti — tu se je nam pokazalo naše stališče.

Ostati torej nismo mogli niti trenotek v koaliciji, v čigar ministerstvu je nemško-liberalna stranka dobila vlado nad celo državo. Novo ministerstvo je izključno